

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ СВИНАРСТВА І АГРОПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Директор Інституту свинарства
АПВ НААН
Олександр ЦЕРЕНЮК
25 серпня 2022 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА З ДИСЦИПЛІНИ
ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ТВАРИННИЦТВІ**

Освітньо-наукова програма «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

Спеціальність - 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва

Галузь знань - 20 Аграрні науки і продовольство

Освітній ступінь - Третій (доктор філософії)

Полтава – 2022

Робоча програма з дисципліни «Інформаційні технології у тваринництві» для здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії спеціальності 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва, галузі знань – 20 Аграрні науки і продовольство
«16 серпня» 2022 р. 10 с.

Розробник:

Іванов В.О. – провідний науковий співробітник лабораторії інноваційних технологій та експериментальних тваринницьких об'єктів Інституту свинарства і АПВ НААН, доктор сільськогосподарських наук, професор.

Рецензенти:

Смислов С.Ю. – заступник директора з наукової роботи Інституту свинарства і АПВ НААН, кандидат сільськогосподарських наук.

Волощук В.М. - радник дирекції Інституту свинарства і АПВ НААН, доктор сільськогосподарських наук, професор, член – кореспондент НААН.

Робоча програма розглянута і затверджена на засіданні Відділу технології виробництва продукції свинарства.

Протокол № 6 від 22 серпня 2022 року.

Схвалено Вченою радою Інституту свинарства і АПВ НААН

Протокол № 7 від 23 серпня 2022 року.

Іванов В.О. , 2022 р.

1.Опис навчальної дисципліни

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ТВАРИННИЦТВІ

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин, що становить 4 кредити ECTS.

Характеристика навчальної дисципліни	
Загальна кількість годин -	120
Кількість кредитів -	4
Місце в індивідуальному навчальному плані аспіранта	Обов'язкова (цикл дисциплін загальної підготовки)
Рік навчання	1-й
Семестр	2-й
Лекції (годин)	20
Практичні (годин)	20
Самостійна робота (годин)	80
Вид підсумкового контролю	Залік

2. Заплановані результати навчання

Мета навчальної дисципліни - теоретична і практична підготовка здобувачів вищої освіти освітнього ступеня доктор філософії щодо функціонування інформаційних технологій у галузі тваринництва, а також набуття практичних навичок роботи на сучасній комп'ютерній техніці і використання інформаційних технологій для розв'язання різноманітних задач в процесі виробництва і переробки продукції тваринництва.

Завданням навчальної дисципліни є надання здобувачам вищої освіти знань і умінь з використання сучасної комп'ютерної техніки та прикладного програмного забезпечення у тваринництві.

У результаті вивчення дисципліни мають бути сформовані

знання:

- основних теоретичних понять у галузі інформаційних технологій та інформаційних систем;
- принципів і методів створення баз даних за різними видами сільськогосподарських тварин, технології створення та корегування баз даних;

- сучасних інформаційних технологій, які використовуються у галузі тваринництва;
- щодо розроблення теоретичних і методичних основ підвищення продуктивності сільськогосподарських тварин
- сучасних технологічних рішень для забезпечення виробництва якісної продукції та екологічної безпеки довкілля.

вміння:

- створювати бази даних та коригувати їх у залежності від ряду чинників;
- використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у тваринництві та представляти їх для зацікавлення виробників;
- оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт;
- критично сприймати та аналізувати чужі думки й ідеї, шукати власні.

Сформовані компетентності:

- здатність до абстрактного мислення;
- комплексність у використанні інформаційних та комунікаційних технологій;
- знання та розуміння основних теоретичних понять у галузі інформаційних технологій та інформаційних систем;
- вміння та навички використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, застосовувати інформаційні технології для обробки та аналізу процесів у тваринництві та використовування одержані дані в роботі за спеціальністю.
- здатність організовувати та контролювати виконання заходів спрямованих на покращення технології утримання, годівлі та селекції у тваринництві.
- вміння за допомогою ЕОМ формувати розгалужену структуровану інформаційну базу для розв'язування окремих задач галузі тваринництва.
- здатність використовувати інформаційну базу для моделювання та проектування технологічних процесів виробництва і переробки продукції тваринництва

3. Опис навчальної дисципліни

Тема 1. Інформаційні технології у галузі тваринництва

Предмет і зміст дисципліни. Загальне поняття та класифікація інформаційної системи. Основні напрямки розвитку інформаційних систем. Значення для тваринництва

Тема 2. Автоматизована обробка інформації.

Поняття і різновиди інформації. Поняття кодування інформації. Методи класифікації і кодування інформації. Види класифікаторів. Уніфікація системи документів

Тема 3. Організація позамашинної і машинної інформаційної бази.

Поняття позамашинної інформаційної бази. Основні вимоги до носіїв. Склад і характеристика машинної інформаційної бази. Автоматизований банк даних. Поняття баз даних, знань і моделей, сховищ даних.

Тема 4. Організація інформаційного забезпечення систем.

Види інформації. Загальна характеристика збору, обробки і передачі інформації.

Тема 5. Робота з об'єктами DAO

Створення програм. Методи об'єкта Recordset.

Тема 6. Комп'ютерні системи та різновиди інформаційних технологій

Технологічні процеси обробки даних. Технологія оперативного оброблення даних OLAP та її різновиди. Інтелектуальні технології. Оброблення інформації з використанням технологій Intranet та Internet.

Тема 7. Інформаційні технології з використанням програмних агентів.

Технології з використанням автоматизованих робочих місць. Режими обробки даних в комп'ютерних технологіях і принципи створення технологій. Організація діалогового та пакетного режимів обробки інформації.

Тема 8. Види підтримки комп'ютерних технологій

Склад та характеристика основних видів підтримки інформаційних технологій. Організація робіт із створення та впровадження інформаційних систем і технологій. Постановка і алгоритм розв'язування задач

Тема 9. Офісні задачі. Програмне забезпечення.

Операційні системи ряду Windows. Основні завдання та функції інтегрованого пакету Microsoft Office. Технології опрацювання текстового редактора. Обробка наукової інформації за допомогою електронного табличного редактора Microsoft Excel.

Тема 10. Інформаційні системи і технології в тваринництві та основні напрямки їх застосування

Зміст і структура управлінських інформаційних систем і технологій у тваринництві. Інформаційно-пошукові системи і технології, системи підтримки прийняття рішень, інтелектуальні інформаційні системи, системи і технології управління проектами. Автоматизовані робочі місця у тваринництві.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин			
	усього	лекції	практичні заняття	самостійна робота

Тема 1. Інформаційні технології у галузі тваринництва	9	2	2	8
Тема 2. Автоматизована обробка інформації.	9	2	2	8
Тема 3. Організація позамашиної і машинної інформаційної бази	9	2	2	8
Тема 4. Організація інформаційного забезпечення систем	9	2	2	8
Тема 5. Робота з об'єктами DAO	9	2	2	8
Тема 6. Комп'ютерні системи та різновиди інформаційних технологій	9	2	2	8
Тема 7. Інформаційні технології використанням програмних агентів.	9	2	2	8
Тема 8. Види підтримки комп'ютерних технологій	9	2	2	8
Тема 9. Офісні задачі. Програмне забезпечення	9	2	2	8
Тема 10. Інформаційні системи і технології в тваринництві та основні напрямки їх застосування	9	2	2	8
Усього годин по дисципліні	120	20	20	80

5.Теми практичних занять

Назви тем	К-сть годин
Тема 1. Інформаційні технології у галузі тваринництва	2

Тема 2. Автоматизована обробка інформації.	2
Тема 3. Організація позамашиної і машинної інформаційної бази	2
Тема 4. Організація інформаційного забезпечення систем	2
Тема 5. Робота з об'єктами DAO	2
Тема 6. Комп'ютерні системи та різновиди інформаційних технологій	2
Тема 7. Інформаційні технології з використанням програмних агентів.	2
Тема 8. Види підтримки комп'ютерних технологій	2
Тема 9. Офісні задачі. Програмне забезпечення	2
Тема 10. Інформаційні системи і технології в тваринництві та основні напрямки їх застосування	2
Усього	20

6. Тематика самостійної роботи

Назви тем	К-сть ГОДИН
Тема 1. Інформаційні технології у галузі тваринництва	8
Тема 2. Автоматизована обробка інформації.	8
Тема 3. Організація позамашиної і машинної інформаційної бази	8
Тема 4. Організація інформаційного забезпечення систем	8
Тема 5. Робота з об'єктами DAO	8
Тема 6. Комп'ютерні системи та різновиди інформаційних технологій	8
Тема 7. Інформаційні технології з використанням програмних агентів.	8
Тема 8. Види підтримки комп'ютерних технологій	8
Тема 9. Офісні задачі. Програмне забезпечення	8
Тема 10. Інформаційні системи і технології в тваринництві та основні напрямки їх застосування	8
Всього	80

7. Методи навчання

Словесні: лекція, пояснення, бесіда, інструктаж.

Наочні: ілюстрація, спостереження.

Практичні: практична робота.

За активністю – диспути, самооцінка знань.

Інтерактивні технології навчання - мультимедійні технології, комп'ютерні програми та інші телекомунікації.

8. Форми контролю

При вивченні дисципліни обов'язковим елементом навчального процесу є проведення поточного контролю засвоєння знань та підсумкова оцінка рівня засвоєння навчального матеріалу і вміння використовувати ці знання на практиці.

Поточний контроль успішності здобувача вищої освіти здійснюється за видами навчальної роботи:

- виконання завдань під час практичних занять;
- оцінювання самостійної роботи;
- тестування/ контрольна робота / реферат

Підсумковий контроль за дисципліною – **залік** у другому семестрі.

9. Розподіл балів, які отримують аспіранти з вивчення дисципліни

Вид	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	Σ
Виконання завдань під час практичних занять	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	50
Самостійна робота	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	30
Тестування / контрольна робота / реферат										20	20
Всього	8	8	8	8	8	8	8	8	8	28	100

Поточний контроль успішності здобувача вищої освіти здійснюється за видами навчальної роботи:

- виконання завдань під час практичних занять та їх захист *шкала та критерії оцінювання* :

5 балів - відмінне виконання з невеликою кількістю неточностей.

4 балів - вище середнього рівня з кількома несуттєвими помилками.

3 бали - в цілому правильна робота з незначною кількістю помилок.

2 бали - непогано, але зі значною кількістю недоліків.

1 бал – завдання практично не виконане

0 балів – завдання не виконане і потребує повторного виконання.

- Тестування / контрольна робота / реферат *шкала та критерії оцінювання тестових завдань/ контрольної роботи/*

реферату наступні:

15-20 балів - відмінне виконання з невеликою кількістю неточностей.

10-14 балів - в цілому правильна робота з незначною кількістю помилок.

8-9 балів - непогано, але зі значною кількістю недоліків.

4-7 балів – завдання практично не виконане

0 - 3 бали – завдання не виконане і потребує повторного виконання

- виконання завдань самостійної роботи

шкала та критерії оцінювання самостійної роботи наступні:

3 балів - відмінне виконання з невеликою кількістю неточностей.

2 балів - в цілому правильна робота з незначною кількістю помилок.

1 балів - непогано, але зі значною кількістю недоліків.

0 балів – завдання не виконане і потребує повторного виконання.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою <u>для заліку</u>
90-100	A	зараховано
82-89	B	
75-81	C	
63-74	D	
60-62	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

Комп'ютери, програмне забезпечення: Microsoft, Office Excel, Office Access, "Інтесел Орсек", мультимедійна установка, методичні рекомендації для виконання практичних завдань, тести, підручники.

11. Рекомендовані джерела літератури Основні

1. Войтюшенко, Н.М. Информатика і компютерна техніка : Навч. посібник / Н.М. Войтюшенко, А.І. Остапець. Київ : Центр навч. л-ри, 2006. – 568 с
2. Інформаційні системи в тваринництві: навчальний посібник/ С.М. Куцак, Н.Л. Пелих, В.І. Кравченко та ін. – Херсон, «Айлант» 2004. – 256с.
3. Інформаційні технології Навчальний посібник для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня “Магістр” зі спеціальності 8.130201 “Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва” Укладачі: І.В. Гончаренко, В.В. Отченашко. Видавничий центр НУБіП України. Київ 2009. 125с.
4. Інформаційні технології: навч. посіб./Р.О. Тарасенко, С.М. Гаріна, Т.П.Робоча - К.: ТОВ "Алефа", 2012. - 312 с.
5. Симоноич С.В. Информатика: Базовый курс / С.В. Симоноич. СПб: Питер. 2004. 640с.
6. Тарасенко Р.О. Інформаційні технології: навч. посіб. / Тарасенко Р.О., Гаріна С.М., Робоча Т.П. К.: Алефа, 2008. 312 с.

Допоміжні

1. Закон України «Про Національну програму інформатизації»;
2. Закон України «Про Концепцію Національної програми інформатизації»;
3. Положення про формування та виконання Національної програми інформатизації» (Постанова КМУ від 31.08.1998, № 1352).
4. Биллиг В.А., Дегтярь М.И.. VBA и Office 97. Офисное программирование: – М.: “Русская редакция”, 1998. – 720 с.
5. Быстренина И.Е., Землянский А.А. Информационные технологии в науке и производстве. М.: Издательство РГАУ-МСХА, 2016 – 133 с.
7. Вейскас Д. Эффективная работа с Microsoft Access 97 – СПб: ЗАО Издательство «Питер», 1999. – 976 с.
8. Землянский А.А. Информационные технологии в АПК. Учебное пособие. М.: Издательство РГАУ-МСХА им. К.А. Тимирязева, 2011 – 110 с.
9. Зайнудинов С.З., Землянский А.А., Тинякова В.И., Иванько А.Ф., Иванько М.А. Прикладные аспекты информационных технологий. Учебное пособие. М.: Издательство РГАУ-МСХА, 2014 – 325 с.
6. Керри Н. Праг, Мишель Р. Ирвин. Библия пользователя Access 97. – К.: Диалектика, 1997. – 768с.
7. Лукьянов Б.В., Лукьянов П.Б. Компьютерные

технологии в животноводстве // «Агро-информ», апрель 2002. 42с.

10. О'Брайен Т., Подж С., Уайт Дж.. Microsoft Access 97, разработка приложений. – СПб.: БХВ – Санкт-Петербург, 1999. – 640 с.

12. Інформаційні ресурси

1. Сайти Міністерства аграрної політики та продовольства України
2. Сайти наукових установ НААН України
3. Сайти виробників програмного забезпечення у тваринництві.
4. Бібліотечно-інформаційний ресурс (книжковий фонд, періодика, фонди на електронних носіях тощо) бібліотеки Полтавської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. І. П. Котляревського (library.pl.ua)
5. Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського (<http://www.nbuv.gov.ua/>)